

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Pardubice

Inspekční zpráva

Základní škola Široký Důl, okres Svitavy

Široký Důl 100, 572 01 Polička

Identifikátor školy: 600 100 723

Zřizovatel: Obec Široký Důl

Školský úřad Svitavy, Lanškrounská 2, PSČ 568 02

Termín konání orientační inspekce: 1. - 2. listopad 2000

Čj.	104 432/00-2607
Signatura	oj4bu102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Široký Důl, okres Svitavy, je neúplná základní škola s pěti ročníky ve dvou třídách. V jedné třídě jsou vyučováni žáci prvního a třetího ročníku, ve druhé žáci druhého, čtvrtého a pátého ročníku. 35 žáků vyučují tři pedagogičtí pracovníci. Ve všech ročnících je vyučováno podle vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 847/96-2. Škola není právním subjektem. Škola nemá k dispozici školní družinu, ani školní jídelnu.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávání v předmětech český jazyk, anglický jazyk, matematika a přírodověda.

Týdenní hodinová dotace všech předmětů odpovídala učebnímu plánu vzdělávacího programu Základní škola. Náplň učiva sledovaných hodin vycházela z učebních osnov předmětů, probíraná témata plynule navazovala na předcházející lekce. Vyučující měly stanoveny přiměřené výukové cíle, které zohledňovaly aktuální stav žáků i nutnost množství samostatné práce žáků v oddělení. Příprava učitelek na hodiny byla v souladu s filosofií vzdělávacího programu.

Personální obsazení školy je již třetí rok stabilní. Žádná ze třech vyučujících však nespĺňuje požadavek odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku žáků na 1. stupni základní školy. Ředitelka školy, která vyučuje 1. a 3. ročník, má vysokoškolské pedagogické vzdělání pro výuku na 2. stupni s pedagogickou způsobilostí pro dějepis a občanskou nauku. Další dvě vyučující jsou vzděláním vychovatelky. Jedna vystudovala vyšší odbornou pedagogickou školu se zaměřením na pedagogiku specifických činností ve volném čase a jednoletý kurz anglického jazyka na státní jazykové škole. Druhá je absolventkou střední pedagogické školy - obor vychovatelství. Všechny pedagogické pracovnice mají pracovní smlouvu na dobu určitou. Chybějící odborné vzdělání vyučujících se neprojevilo na úrovni pedagogického procesu školy. Průběh hodin i atmosféru školy pozitivně ovlivňovalo úsilí všech pracovnic, jejich pedagogické umění a kladný vztah k žákům.

Výuka žáků probíhala ve dvou kmenových učebnách, které byly dostatečně prostorné a účelně vybavené a zařízené. Třetí učebna byla provizorně zřízena z ředitelny, její prostory byly velmi stísněné a pro výuku žáků nevyhovující. Třídy i prostory školy byly esteticky vyzdobené množstvím květin a pracemi žáků.

Při výuce byly používány aktualizované učebnice a pracovní sešity, učitelky navíc využívaly okopírované texty z dalších učebních textů zakoupených po jednom kuse. Učební pomůcky ve škole jsou převážně standardní. V hodinách učitelky používaly vlastní názorný materiál (kartičky, domino), obrazové publikace, počítač, radiomagnetofon.

Organizace jednotlivých hodin byla přizpůsobena práci žáků v odděleních. Zvláště náročné z hlediska organizování byly hodiny ve třídě se třemi ročníky. Vyučující se delší čas věnovala vždy ročníku, který byl seznamován s novým učivem. Ročníky, které převážně procvičovaly učivo, pracovaly většinu času samostatně – učitelka jejich práci průběžně kontrolovala a případně poradila. Vyučující uplatňovaly netradiční formy a metody práce, často se žáky pracovaly na koberci, ve skupinkách a zařazovaly prvky dramatické výchovy. Žákům zadávaly referáty, problémové i zajímavé úlohy. Rozvíjely jejich vyjadřovací schopnosti a logické myšlení. Množství pestrých činností v hodině anglického jazyka přispívalo k zájmu žáků o učivo. Ve všech hodinách byli žáci vedeni k pečlivosti při písemném projevu. Ve většině vyučovacích lekcí byly zařazeny relaxační části.

Ve většině hodin byla zařazována vstupní i průběžná motivace žáků. Učitelky využívaly znalosti a zkušenosti žáků, praktické příklady a mezipředmětové vazby. V hodinách ověřovaly pochopení učiva, podle potřeby žákům pomáhaly. Hodnocení bylo prováděno průběžně, vždy mělo charakter pozitivní motivace.

Vzájemná komunikace učitelek se žáky byla založena na přirozené autoritě vyučujících. Zřetelným prvkem atmosféry školy byla vstřícnost, tolerance, trpělivost a klid. Ve všech sledovaných lekcích i během přestávek byl patrný vzájemný pozitivní vztah bez stresových situací. Žáci byli vedeni k samostatnosti a zodpovědnosti. Chování žáků během výuky i o přestávkách bylo zdvořilé, ukázněné a ohleduplné.

Plánování a příprava, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace byly velmi dobré.

Podmínky výuky byly průměrné.

Kvalita vzdělávání ve všech sledovaných předmětech byla hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry zpracovala ředitelka školy jako součást přihlášky ke konkurznímu řízení. V porovnání se záměry předchozích dvou ředitelů jsou vytyčené cíle podobné. Záměr zřízení školní jídelny a školní družiny nebyl prozatím naplněn. Nebylo dosud realizováno zavedení zdravotní tělesné výchovy, počítačového kroužku ani zajištění příznivějších podmínek pro výuku tělesné výchovy (škola nemá tělocvičnu).

Roční plán práce školy, ani kontrolní činnosti zpracovány nejsou. Pro žáky se specifickými poruchami učení jsou zpracovány individuální plány.

Plánování mělo průměrnou úroveň.

Organizování

Organizace výuky (délka vyučovacích hodin i délka přestávek) je v souladu s platnými předpisy. Ve škole je dbáno na psychohygienické zásady. O přestávkách jsou žákům umožněny pohybové aktivity v prostorách školy (hry, cvičení se švihadly, či kruhy), zajištěn je pitný režim. Dle sdělení ředitelky školy mohou žáci nepravidelně, za příznivého počasí pobývat i venku.

Dokumentace upravující výchovně vzdělávací činnost (rozvrh hodin a vnitřní řád školy) je vedena bez nedostatků. Z povinné dokumentace byly kontrolovány výkazy, katalogové listy žáků a třídní knihy. V třídních knihách jsou zápisy probíraného učiva tělesné výchovy často pouze obecné a nevyplývá z nich, že učivo předepsané osnovami bylo probráno.

Kompetence pracovníků jsou jasně vymezeny a vycházejí i z jejich vlastního iniciativního přístupu k práci. Pracovníci školy a žáci mají přístup k potřebným informacím. Vnitřní informační systém školy je na velmi dobré úrovni. Škola poskytuje včas a úplně potřebné informace zákonným zástupcům žáků prostřednictvím písemných sdělení i formou tradičních třídních schůzek. Výroční zpráva obsahuje dostatek informací a slouží škole jako zdroj sebehodnocení. Byla schválena Radou školy. Škola se prezentuje na veřejnosti organizováním kulturních akcí (mikulášské besídky, vánoční besídky, recitační soutěže, rozloučení se školním rokem atd.). Kronika školy není za poslední tři roky vedena.

Ve výkazu o ZŠ k 30. září 2000, v třídních výkazech, katalogových listech žáků, třídních knihách a v rozvrhu hodin je uvedeno, že v prvním, druhém a třetím ročníku byl zaveden nepovinný předmět anglický jazyk, což není v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 847/96.

Organizování mělo průměrnou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Malá velikost školy a řízení pouze dvou pedagogických pracovníků umožňuje ředitelce denní přímý neformální kontakt s nimi. Vzájemná komunikace je založena na velmi dobrých mezilidských vztazích. Dochází ke vzájemným konzultacím a výměně zkušeností. Odborných znalostí, schopností a iniciativy pedagogických pracovníků je využíváno pro naplnění volného času žáků. Žáci tak mají možnost navštěvovat sportovní a výtvarný kroužek.

Všichni vyučující se dále vzdělávají, využívají akcí pořádaných Službou škole Svitavy. Jedna vyučující absolvovala od poslední inspekce kurs nápravných vývojových poruch učení. Vzdělávání pedagogických pracovníků ředitelka školy eviduje a bylo doloženo osvědčeními.

Kritéria pro přiznání osobních příplatků nejsou vypracována v písemné podobě. Pravidelné hodnocení pedagogických pracovníků není realizováno.

Vedení a motivování pracovníků bylo hodnoceno jako průměrné.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly není formálně zpracován, kontrolní činnost není zdokumentována plánem ani písemnými zápisy. Ve školním roce 1999/2000 uskutečnila ředitelka školy jednu hospitaci. Každodenní přítomnost ředitelky ve škole dle jejího názoru umožňuje průběžnou kontrolu výchovně vzdělávacího procesu.

Kontrolu práce provozních zaměstnanců (uklízečky a topiče) provádí ředitelka při běžném každodenním pracovním styku. Ve škole byl pořádek a uklizeno.

Pro srovnávání s výsledky výuky ostatních škol je využíváno konzultací s vyučujícími okolních škol a výsledků matematické soutěže Klokánek.

Kontrolní činnost ředitelky školy má sice citelně slabá místa, ale vzhledem k zodpovědnému přístupu obou vyučujících k plnění povinností neovlivňuje tato skutečnost negativně chod školy.

Hodnocení kvality řízení

Řízení se odvíjí adekvátním způsobem od velikosti, podmínek a prostředí školy i charakteru neúplné školy. Při inspekční činnosti se jeví jako bezproblémové. Hodnoceno je jako průměrné.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Péče o žáky se specifickými poruchami učení

Vyučující jsou informovány o žácích se specifickými potřebami. Ustanovení, vycházející z doporučení psychologů, jsou respektována, plnění požadavku individuálního přístupu však je, vzhledem k výuce žáků ve spojených ročnících, někdy problematické. Individuální plány pro

integrované žáky jsou zpracovány kvalifikovaně. Smlouva mezi školou a rodiči o integraci žáků s vývojovými poruchami učení není uzavřena.

Těžištěm péče o tyto žáky je práce s jednotlivými žáky pod vedením pedagožky, která absolvovala kurs nápravců vývojových poruch učení, organizovaný Pedagogicko psychologickou poradnou Svitavy. Tato individuální práce je realizována souběžně během výuky českého jazyka v samostatné třídě. Vyučující využívala pro tuto činnost řadu pomůcek, lekce probíhaly v klidu, žáci ochotně spolupracovali.

V oblasti poskytování péče dětem se specifickými vývojovými poruchami učení převažují pozitiva.

1. V roce 1997 se podařilo bývalému řediteli školy vybavit školu počítačem, za finančního přispění sponzorů a sběrových akcí žáků. Jak je zapsáno ve školní kronice „Pro zkvalitnění výuky v následujících letech...“. Školní počítač je umístěn v přízemí budovy v uzamčené místnosti obecní knihovny, kam žáci mají přístup jedenkrát týdně, a to v době půjčování knih. Dle sdělení ředitelky školy byl v loňském školním roce využíván při výuce hodinách přírodovědy a vlastivědy.
2. Škola nemá tělocvičnu. Žáci jezdí na část hodin tělesné výchovy do tělocvičny v Sebranicích. V zimě je organizován plavecký výcvik.
3. Doskočiště pro skok daleký ohrožuje bezpečnost žáků. Z písku vyčnívají prkna a v blízkosti konce doskočiště je potok.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Dotazník pro ředitelku školy před inspekcí.
2. Individuální plány integrovaných žáků.
3. Inspekční zpráva čj. 104 154/99-2607.
4. Kronika školy.
5. Podkladová inspekční dokumentace základní školy.
6. Protokol o kontrole čj. 104 155/99-2607
7. Rozhodnutí ŠÚ Svitavy o zařazení do sítě škol čj. 1466/99 ze dne 11. října 1999.
8. Rozvrh hodin a přestávek.
9. Řád školy.
10. Tematické plány učiva hospitovaných předmětů.
11. Třídni knihy za školní roky 1999/2000 a 2000/2001.
12. Třídni výkazy a katalogové listy škol. roku 2000/2001.
13. Výkaz o základní škole k 30. září 2000.
14. Výběr žákovských sešitů.
15. Výroční zpráva školy za školní rok 1999/2000.
16. Zápisy z pedagogických rad.

ZÁVĚR

Pozitiva

- Pozitivní atmosféra a estetické prostředí školy.
- Velmi dobrá úroveň všech hospitovaných hodin.

Doporučení:

- Počítač využívat při výuce.
- Dle finančních možností zřizovatele zlepšit podmínky pro výuku tělesné výchovy.
- Náplň hodin tělesné výchovy zapisovat přesně do třídních knih.
- Větší pozornost věnovat přímé hospitační činnosti.
- Uzavřít s rodiči smlouvu o integraci žáků s vývojovými poruchami učení.

Využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a k účelům jejich poskytnutí (učebnice a pomůcky ve sledovaných předmětech, materiální vybavení školy) hodnotí inspekce jako efektivní.

Kvalita vzdělávání má nadprůměrnou úroveň, kvalita řízení průměrnou úroveň.

Na základě zjištěných skutečností v oblasti hodnocení kvality výuky ve sledovaných předmětech a kvality řízení, i s přihlédnutím k dalším významným zjištěním, je škola celkově hodnocena jako velmi dobrá.

7. dubna - 8. dubna 1999 byla ve škole realizována orientační inspekce. Od vykonané inspekce došlo k následujícím změnám:

- *Počet vyučovacích hodin v jednom sledu je v souladu § 9 odst. 3 vyhlášky MŠMT ČR o ZŠ č. 291/1991 Sb.*
- *Péče o žáky s vývojovými poruchami učení je velmi dobré úrovně.*
- *Výrazně se zlepšila úprava žákovských písemných prací i písmo žáků.*

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Božena Šifnerová	
Členka týmu	PaedDr. Marta Hunalová	

Ve Svitavách dne 30. listopadu 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 5. prosinec 2000

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Lenka Kopecká

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel(ka) školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, Olomoucká 26, 568 02 Svitavy do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	00-12-18	104 453/00-2607
Zřizovatel	00-12-18	104 456/00-2607
Rada školy	00-12-18	104 457/00-2607

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Nebyly podány